

den (zegels bijvoegen voor het antwoord). Het kruis is in brons. Het draagt degen en wapenschild en erin kunnen de volgende namen gegrift worden: Antwerpen, Yzer, Yper, Somme slag van Vlaanderen doorbraakslag, zeeoorlog, luchttoerlog, Schryven aan uw kamerad Paul Kust, fabriek van kentekens, medailles en eere-teekens te Berlijn ».

Door de grondwet van Weimar zijn al de militaire en burgerlijke decoraties afgeschaft. Het zoogezegd «Kruis van Vlaanderen» is dus een onwettig eere-teeken, dat rechterlijke vervolgingen kan uitlokken. Daarvoor is alleen noodig, dat de plichtten hun plicht doen. Maar de nationalisten worden in Duitsland nog zoo gauw niet vertrouwd.

De Doodstraf.

Zoals men weet, werd onlangs bericht dat de doodstraf in de Verenigde Staten niet meer door de elektrischen stoel ten uitvoer zal worden gebracht; giftige gasen zullen de plaats van den elektrischen stoel innemen. Het ogenblik van terechtstelling zal bepaald worden door den gevangenisbewaker, die slechts den sleutel van het gas om hoeft te draaien op een nacht dat de veroordeelde in diepen slaap is gedempeld.

De algemeene verbreide meening dat de ter dood veroordeelden in Amerika door middel van den elektrischen stoel worden terechtgesteld, is overigens een dwaling. De elektrischen stoel wordt slechts te New-York te Massachusetts en Ohio gebruikt — overal elders was de ter dood brenging door den strop nog van kracht evenals in Japan en Engeland.

In Duitsland werden verschillende stelsels gebruikt. In Pruisen heerscht nog altijd de bijl.; in andere deelen van Duitsland de guiljotien, in Brunwijk, Oldenburg, en Baden is de doodstraf afgeschaft.

Ook in Italië, in zekere kantons van Zwitserland, Portugal, Roemenie, Nederland en ons land is zij afgeschaft. Zelfs in Rusland werd zij in het jaar 1705 verbannen, het is overbodig te zeggen dat zij weer opnieuw ingevoerd werd.

In Spanje brengt men de misdadigers ter dood door middel van een toestel dat bestaat uit een koperen ketting, door een puntige schroef afgesloten. De heul draaid deze schroef om, die den halsveer doorboort waardoor onmiddellijk de dood wordt veroorzaakt. Denemarken bezigt nog de bijl.

In Frankrijk gebruikt men de guiljotien. Zij is in 1790 op verzoek van Guillotin, een Fransch geneesheer en filosoof, ingevoerd. Zij dakteekend echter van veel anderen datum. Men vindt haar in de 13de eeuw in Bohemen, in de 14de eeuw in Schotland en Engeland, waar zij «Maiden» werd genoemd. Door haar kwam den 30 Oktober 1632 Henry de Montmorency, marschalek van Frankrijk, te Toulouse om.

Guillotin heeft dus de guiljotien niet uitgevonden en heeft haar slechts aangeraden, als een minder wreede manier om iemand ter dood te brengen dan de andere. En hij heeft tot aan zijn dood, den 26 Maart 1814, volgehouden tegen den naam, die aan deze tragische machien gegeven was, te protesteeren.

DE GODSDIENSTHAAT IN FRANKRIJK.

Verklaring van Kardinaal Charrost.

Z. Em. Kardinaal Charrost, aartsbischop van Rennes, heeft eene krachtdavige verklaring afgelegd naar aanleiding van de hatelijke rederoering, welke de minister François-Albert te Valence heeft uitgesproken.

«Deze redevoering, zegt Mgr Charrost, moeten wij beschouwen als een nieuwen aanval, als eene overbodige uiting van een vijandschap, welke voor niemand meer en geheim is. Men vervijnt ons onze houding. En wat hebben wij gedaan. Op eene oorlogsverklaring hebben wij geantwoord met de bevestiging van onze grondbeginselen en van onze onwrikbare wil nooit toe te geven op het stuk van onze principen.

Wij zijn katholieken, maar geen oproerlingen. Wij zijn Fransche burgers die hunne algeheele vrijheid willen behouden; en die met al de andere burgers op gelijken voet willen gesteld worden. Wij vragen geen voorrechten, maar vrijheid en gelijkheid.

Wij zijn vaderlanders, die onzen plicht hebben volbracht, zoals wij hem morgen nog zullen vervullen.

Wij willen niet dat, onder voorwendsel der eenige school de vrijheid van onderwijs wordt gewurgd en het vaderlijk gezag onder de voeten wordt getreden.

Op die punten zullen wij niet toegeven, onthoudt het wel; wij zullen niet toegeven. De Fransche natie is geene vervolgstater. Het volk heeft de houding der katholieken onder den oorlog bewonderd. Het zou nu de uitdrijvingen niet begrijpen.

De katholieken zijn sterk in hunne vastberadenheid. De mentaliteit van 1924 is niet meer deze van 1913. Voor den oorlog werden de katholieken sedert jaren vervolgd, benadeeld, ontmoedigd. Zij verdedigden zich met vreesachtigheid. Dat is nu veranderd. Zij zijn bewust van hunne plichten en van hunne rechten. Zij zullen niet meer toegeven, en als ik die woorden bezig, dan geef ik me rekenschap van al de gevolgen, welke die houding na zich kan slepen.

VERSLAG

over de werkzaamheden van den Volksbond St-Maternus, gesticht in 1894, onder de leuze «Allen voor Ieder, Ieder voor Allen», voorgedragen ter gelegenheid der Verjaardagsfeesten van den Volksbond en van het Burgerwezijl.

(Vervolg.)

DE VROUWENGILDE.

De Vrouwengilde van Tongeren werd in 1924 gesticht; met het doel, de vrouwen arbeiderstand te verenigen om door samenwerking te komen tot het verliezen hunner economische belangen, en door voordrachten en lessen de vrouw te ontwikkelen op Godsdienschtig sociaal en Zedelijk gebied.

Jaarlijks hebben drie groote algemeene vergaderingen plaats met tooneel.

In het Winterseizoen wordt er maandelijks een voordracht gehouden opgeluisterd door muziek en vlaamsche liederen.

Het Winterprogramma door het Nationaal Verbond der Vrouwengilden in 1912 en 1913 aangeduid ging over «Het Familieleven». Dit programma door al de Vrouwengilden van het Land aangenomen werd ook in onze Vrouwengilde uitgewerkt, zoo hadden we onder andere, een voordracht over:

De rol der vrouw en der moeder in het huishouden;

De Godsdiensstige opvoeding van het kind;

Het lied in het huizegen;

Het kinderspel enz.

De Vrouwengilde van Tongeren telt 700 leden en werd in 1922 als afdeling van den Volksbond aangenomen. Al deze leden ontvangen maandelijks het tijdschrift «Vrouwengedrag».

Doch hierbij moet onze vrouwengilde zich niet beperken, zij moet bijzonder worden een uitgangspunt van actie t. z. d. stil aan in den schoot der Vrouwengilde andere werken moeten tot stand komen zoals: Spaarkas, Ziekenkas, Pensioenkas enz., dan slechts zal onze Vrouwengilde bloeien en haar doel bereikt hebben.

Wij maken van de gelegenheid gebruik om onze vrouwen aan te zetten nader kennis te maken met het Secretariaat der Christene sociale Vrouwenwerken en er zich in alle omstandigheden toe te begeven. Het Secretariaat is pevestigd Leopoldswal 46, en is alle werkdagen open van 9 tot 12 uren.

Het secretariaat heeft voor doel, de uitbreiding en de Centralisatie van al de Christene sociale Vrouwenwerken, en stelt zich ten dienste van al de Vrouwen uit den arbeidersstand om hen de inlichtingen

te verschaffen aangaande al de sociale instellingen zoals: Ziekenkas, Pensioenkas, Spaarkas, Jeugdorganisatie enz. Het secretariaat moet een toevluchtsoord worden voor u allen. En willen wij het schoone programma onzer Christene sociale Vrouwenwerken verwezenlijkt zien namelijk: De vrouw verheffen, de familie herstellen en het kind redden, dan moeten wij samen werken en er al onze mogelijke krachten aan geven. Vergeten wij nooit, Christene vrouwen, de schoone leuze onzer Christene Sociale Vrouwenwerken «Allen Een in Christus Liefde».

Op Zondag 23 November, om 8 u. geeft «de Ster» YOKA-DORA.

BOND DER TALRIJKE HUISGEZINNEN.

Zondag 16 November, te Herderen, vergadering na de Hoogmis, de voorzitter van van het Gewestelijk Comité zal er spreken over de uitslagen van de werking van den Bond.

***

De prijzen Cornet de Peissant zullen waarschijnlijk in den loop van de maand December uitgedeeld worden; in de tweede helft van November heeft er te Hasselt eene vergadering plaats van de Provinciale Commissie, die in overleg met den rijkden geveer, de datums der kantonale vergaderingen zal bepalen.

***

't Is een opmerkenwaardig feit dat de gedachte van een kindertoelag toe te kunnen aan de werklieden en leambten die huisvaders zijn, door gansch het land meer en meer bijval vindt bij de patroons en bij het publiek.

In den loop van verleden week nog had er te Brussel een Congres plaats dat zich alleen bezigt hield met het bestudeeren van het inrichte van Compensatiekassa's. Bij de elf compensatiekassen die daar vergevoerd waren, zijn 576 fabrieken ingeschreven met 122.000 werklieden; zij hebben dit jaar 15.000.000 franken als kindertoelag uitgedeeld. Voeg daarbij de koolputten, en dan komt zij tot 230.000 werklieden, die dit jaar 30.000.000 frank en als kindertoelag ontvingen.

In de Provincien Luik en Henegouwen bestaan er Compensatiekassen voor de industriellen van elke derde provincie. Limburg mocht niet achterblijven en zo vernemen wij met genoegen dat er hier eeldra eene kas van dien aard zal ingericht worden onder het bestuur van de heer W. Gielen van Bilsen en K. Delvoie van Tongeren.

De inrichting eener compensatiekas om een kindertoelag te gunnen aan d. landbouwwerkliden gaat met meer moeijelijkheid gepaard dan voor de nijverheid werklieden. Hier zal ook weldra eene besissing vallen; de kwestie wordt voor oogenblik bestudeerd in de Arrondissementen Tongeren, Sint-Truiden, Hoei en Namen.

En zoo maakt het familieloon zij weg door de wereld, en zal het in afziebare tijden overal zijn zegeriverende intrede loen.

***

De leden die niet regelmatig het Maandblad ontvangen of die de Fransche uitgave verlangen, moeten zich wenden tot het postbureau hunner gemeente.

***

De hoofden der groote gezinnen die zich wenschen in te schrijven als nieuwe leden voor het jaar 1925, kunnen dit nu reeds doen, en ontvangen hunne kaart voor 1925, deze geeft hun van nu af al de rechten en prijsverminderingen die aan het lidmaatschap verbonden zijn.

***

Gewestelijk Comité te Maestrichtersstraat, n° 10, te Tongeren. Daar worden de leden ontvangen iederen Maandag van 5 tot 6 uren, en iederen Donderdag van 9 tot 12 uren.

Daar kunnen zich ook laten inschrijven de inwoners der gemeenten waar er nog geen afdeling bestaat.